

ZNANJE

PRILOGA O VREDNOTENJU ZNANJA

HVALA, KER,
MI NIŠTE
DALI PRILOŽ-
NOSTI!

MIRAN LAVRIČ

Računica, »če bom pridno študiral, si bom zagotovil dolgoročno blaginjo«, ne drži več. / IZPOVED ŠTUDENTKE Študij v tujini povzroči težave doma / UMETNIŠKE AKADEMIJE Novo domovanje nujno, novogradnja pač ne

PADLE VEČNE RESNICE

Miran Lavrič, sociolog: Računica, »če bom pridno študiral, si bom zagotovil dolgoročno blaginjo«, ne drži več.

Piše: Denis Vičič, Foto: Marko Pigac

Sociolog Miran Lavrič, docent na mariborski Filozofski fakulteti, je bil pred tremi leti vodja raziskave Mladina 2010. V njej je ekipa devetih raziskovalcev ugotovila, da imajo slovenski mladi kar nekaj težav pri prehajanju na trg dela, kar vpliva tudi na njihovo zmožnost samostojnega življenja in ustvarjanja družine. Urad za mladino je tudi na podlagi te raziskave mladih, starih od 15 do 29 let, pripravil nacionalni program za mlade, ki bo prvi tovrstni strateški dokument pri nas in s pomočjo katerega bo vlada poskušala reševati težave, ki jih je zaznala Lavričeva ekipa.

»Mama mi je vedno govorila, uči se, da ne boš čistilka. Zdaj pa vidim, da bi bilo mogoče bolje, če bi bila čistilka.« To je bil odgovor brezposelne diplomantke Maje, ene od anketirank v raz-

skavi Mladina 2010, ki ste jo pripravili skupaj s kolegi. Kako si razložiti tak odgovor?

► To, kar se dogaja Maji, je značilno za veliko mladih v Sloveniji in je predvsem posledica silovite ekspanzije terciarnega izobraževanja, ki smo jo imeli v zadnjih 20 letih. Zelo zares smo vzeli enega od ciljev lizbonske pogodbe – da bomo v starostni skupini od 30 do 34 let imeli 40 odstotkov terciarno izobraženih. Tej ekspanziji pa financiranje visokega šolstva niti približno ni sledilo. Na ravni EU sodimo med države, ki dejavnosti terciarnega izobraževanja namenijo najmanj sredstev. Po drugi strani pa smo po sredstvih za socialne izdatke, povezane s študijem, v EU pri vrhu. Vzpostavili smo torej socialno zelo ugoden status študenta, ki je privabil mlade v študij, ampak prišli v stanje, ko imamo veliko diplomantov,

med katerimi jih je po mojem mnenju kar precejšnje število vprašljive kakovosti in za katere na trgu dela ni prostora. V tej situaciji nas je ujela še gospodarska kriza, ki je vse še poslabšala.

Se bo zaradi spremenjenih razmer število študentov zmanjšalo?

► Razpoloženje do študija se zagotovo spreminja. Pokazalo se je, da računica, »če bom pridno študiral, si bom zagotovil dolgoročno blaginjo«, enostavno ne drži več. Prednost diplomantov pred nediplomanti se je v zadnjih desetih letih izrazito zmanjšala. Še vedno imajo sicer prednost glede verjetnosti brezposelnosti in pri plačah, a je ta bistveno manjša kot pred leti. Mnogi so razočarani, mladi to vidijo, njihovi starši to vidijo, in gotovo je danes odločanje za študij bolj premišljeno. Zato lahko pričakujemo

zmanjšanje vpisov na terciarno raven izobraževanja.

Če zasledujemo t. i. družbo znanja, to ni ravno dobro ...

► Mislim, da je pomembno imeti predvsem dobre diplomante in ne veliko njih. Treba je najti ustrezno ravnotežje med kvantiteto in kvaliteto. Nemčijo imamo zdaj za uspešno družbo, a imajo oni le dobro petino mladih vključenih v terciarno izobraževanje, mi pa približno polovico. Količina mladih, ki hodijo na univerzo, ni nujno indikator uspešne družbe znanja. Znanje mora vendarle biti kakovostno, kar pri nas vedno ne drži. Ocenjevati kakovost je sicer težko, ampak lahko bi bila njena kazalca denimo stopnja zaposljivosti diplomantov ali višina njihove povprečne plače, s čimer se običajno hvalijo ugledne univerze po svetu. Strinjam pa se s tistimi, ki pravijo, da je padec kakovosti predvsem posledica varčevanja pri financiranju izvajanja terciarnega izobraževanja, v manjši meri pa zgolj hitre rasti števila študentov.

V kratkem bo sprejet nacionalni program za mladino, ki je bil pripravljen tudi na podlagi raziskave Mladina 2010. Je intervencija države nujna?

► Predvsem je zelo smiselna. Brezposelnost mladih je sicer problem makroekonomske narave. Na ravni OECD je stopnja brezposelnosti mladih v primerjavi s stopnjo odraslih brezposelnih 2,8-krat višja, pri nas pa 2,6-krat. Nimamo torej nekega specifičnega problema z mladimi, ampak je problem splošna brezposelnost, na katero mladinska politika nima omembe vrednega vpliva.

Po drugi strani pa so mladi ključen vir slovenske družbe, njihovo število hitro upada, vanje je bilo prek izobraževanja veliko vložene, in bila bi prava nacionalna katastrofa, če bi jih zdaj preprosto prepustili trenutnim neugodnim razmeram na trgu dela.

Omeniti je treba podatek, ki kaže, da se za mlade na področju zaposlovanja morda obetajo boljši časi: zelo velika generacija t. i. baby-boomerjev prihaja v starost od 60 do 65 let in ravno prihajamo v obdobje, ko bo število upokojenih v enem letu večje od števila mladih, ki prihajajo na trg dela. Zato bi se moralo stanje mladih na trgu dela popraviti, tudi če se makroekonomska slika Slovenije bistveno ne bo izboljšala.

Pomembno je torej, da mladinska politika z intervencijami v tem prehodnem obdobju mlade spodbuja v razne dejavnosti, jim sofinancira pripravništvo in se z njimi ukvarja tudi na druge načine, ki so predvideni v nacionalnem programu za mladino.

Eden takih načinov spodbujanja aktivnosti

**mladih je ukrep, da bi se poleg formalnega izobraževanja upoštevalo tudi neformalno. To naj bi izboljšalo tudi njihovo pripravljenost na ne-
stanovitne ekonomske in socialne razmere.**

► Imamo veliko število visoko izobraženih, predvsem mladih, in obstaja potreba po podrobnejši diferenciaciji med njimi. Dodatni selekcijski mehanizmi so z vidika delodajalca gotovo dobrodošli. Pa tudi z vidika mladih, ki običajno nimajo dosti delovnih izkušenj, saj lahko to kompenzirajo z nefor-

Zelo velika generacija t. i. baby-boomerjev prihaja v starost od 60 do 65 let in ravno prihajamo v obdobje, ko bo število upokojenih v enem letu večje od števila mladih, ki prihajajo na trg dela

malnim izobraževanjem in tako izboljšujejo svojo konkurenčnost.

Bojim se le, kako bo z izvedbo. Vemo, da so bili tudi na ravni najvišje politike primeri, ko so ljudje ponarejali certifikate iz formalnega izobraževanja. Skrbi me, kako bo v tej naši družbi, kjer se vsi poznamo, z zanesljivostjo neformalnih potrdil. Vsakdo ima kakšnega »strica«, ki mu lahko tak certifikat priskrbi. In če bo takšnih veliko, bodo delodajalci neformalna znanja ignorirali.

Omenili ste poznanstva. Na prvem svetovanju na zavodu za zaposlovanje mi je bilo rečeno, da je kar 85 odstotkov zaposlitev dobljenih prek znancev. Čemu potem sploh izobraževanje in drugi državni ukrepi?

► Dejstvo je, da je izobrazba prvi pogoj, ki

Volonterska pripravništva in vse prekarne oblike zaposlovanja lahko mladi prenašajo le zaradi podpore domačih. Tisti, ki te podpore nimajo, so v resnično neugodnem položaju.

si ga delodajalci že zamislijo, ko iščejo sodelavca. Igrajo pa poznanstva po tem zelo pomembno vlogo. Prav zdaj izvajamo raziskavo na reprezentativnem vzorcu slovenske mladine, ki kaže, da v Sloveniji – v primerjavi z mladino s Kosova in na Hrvaškem, kjer se vzporedno dela raziskava – mladi ocenjujejo, da so poznanstva daleč najpomembnejša. In to bistveno bolj kot na Kosovu ali na Hrvaškem. Deloma imamo tukaj opravka s pretiranim negativnim stereotipom in razočaranostjo zaradi neugodnih razmer, v katerih smo se znašli. A tudi druge analize jasno

kažejo, da je v Sloveniji socialna omreženost zelo pomembna in da se po tem kanalu realizira veliko zaposlitev.

Seveda ima to negativne elemente, ampak ni vse zgolj negativno. Socialno omrežje posameznika kaže na njegove socialne veščine. Tisti, ki so bolj socialno omreženi, imajo nekatere veščine, ki običajno koristijo tudi delodajalcu.

Še za eno vrednoto bi lahko rekli, da je pri nas v porastu – hinavščina. Čeprav nič ni zastoj, se od mladih pričakuje, da delajo kar se da veliko za kar se da malo.

► Zunanje makroekonomske razmere so Slovenijo silile v fleksibilizacijo trga dela in spontano se je ta prožnost zlila na pleča mladih. Mladi so edini, ki si to lahko privoščijo in ki imajo tudi dovolj močan interes, da sprejmejo delo pod takšnimi pogoji. Pred sabo imajo še vse življenje in v imenu kariere je smiselno zdaj potrpeti. Nimajo

družin, imajo pa mnogi podporo domačih. Volonterska pripravništva in vse prekarne oblike zaposlovanja lahko prenašajo prav zaradi te podpore. Tisti, ki te podpore nimajo, so v resnično neugodnem položaju in smiselno bi jih bilo zaščititi.

V nacionalnem programu za mladino je navedeno še spodbujanje samozaposlovanja in podjetništva. Hkrati pa naj bi izboljšali »kakovost zaposlitev« mladih. Ni to protislovje?

► Sicer dvomim, da bi ukrep spodbujanja samozaposlovanja lahko bistveno vplival na število brezposelnih mladih. Samostojni podjetniki v državah EU sestavljajo le štiri odstotke ekonomsko aktivnih mladih in Slovenija pri tem bistveno ne zaostaja in mislim, da ni realno pričakovati večjih sprememb na tem področju. V razmerah nizke kupne moči in agregatnega povpraševanja se mi zdi še posebej nerealno pričakovati, da bodo neizkušeni mladi iskanci zaposlitve množično uspevali kot samostojni podjetniki. Namero države je morda spet treba gledati z vidika preprečevanja pasivizacije mladih. Če bodo mladi prevedrili te hude čase kot s. p.-ji ali v drugih prekar-
nih oblikah zaposlovanja, a ostali

aktivni, se bodo nato čez tri ali pet let, če se bodo razmere izboljšale, veliko lažje vključili na trg dela. Podjetniške iniciative so vsaj v tem smislu koristne.

S prvim novembrom začne sicer veljati tudi zakon, ki bo delodajalcem zmanjšal prispevke za socialno varstvo, če bodo zaposlili mladega do 30 let za nedoločen čas. To kaže, da država deluje na več področjih hkrati.

Rešitev za mlade naj bi bil tudi odhod na delo v tujino, predvsem v evropske države. Je mobilnost pravi odgovor?

► Ta predstava, da bodo slovenski mladi,

če bodo šli v tujino, tam naleteli na stabilno kakovostno zaposlitev in si bodo lahko ustvarili neko dolgoročno blaginjo, se mi zdi precej na trhljih temeljih. Mislim, da so glede tega slovenski mladi preoptimistični. To je en vidik, ki me skrbi.

Drugi vidik pa je makroekonomski – če bomo mlade zdaj malce prerazporejali med

evropskimi regijami, se na ravni EU brezposelnost ne bo spremenila, saj bodo recimo španski mladi, ki bodo pripravljene neko delo opravljati za nižjo plačilo kot nemški, zasedli delovna mesta, ki bi jih sicer nemški mladi. Nemčija pa ima tudi osem odstotno brezposelnost. S to mobilnostjo se lahko krepi enotnost EU in mislim, da se mobilnost mladih

tako izdatno financira z evropskimi sredstvi predvsem zaradi zagotavljanja dolgoročne kohezivnosti unije.

V nacionalnem programu za mlade je navedeno še, da je kakovost življenja odvisna tudi od tega, kaj kdo počne poleg službe. Tisti, ki imajo delo, zdaj prostega časa skorajda nimajo. Kaj storiti?

► Prepričan sem, da se EU mora reformirati. Odvisnost od gospodarske rasti in ta ideološka formula, da brez gospodarske rasti ni družbene stabilnosti, je preživeta. Gospodarske rasti ne bomo mogli več vzdrževati, uresničujejo pa se tudi napovedi o rasti gospodarstva brez zaposlovanja (*jobless growth*). Unija bo morala najti nov model reševanja stvari na trgu dela in znotraj tega se mi zdi smiselna poteza bolj enakomerno razporejanje dela. Res je, da bi se s tem tudi zmanjšali dohodki, ampak Evropa je v smislu vrednot nekako prešla na postmaterializem in bi zato marsikdo sprejel štiridnevni delovnik v tednu za petino nižjo plačo. Na ta račun bi se nekaj delovnih mest sprostito in bi se zmanjšal pritisk na brezposelnost. Na dolgi rok pa je treba razmišljati tudi o zagotovitvi socialne varnosti neodvisno od zaposlitve. Ena teh idej je univerzalni temeljni dohodek, ki se mi zdi vsekakor vreden razmisleka. ×

Študiraj kreativne medije

SAE
INSTITUTE

Audio
Engineering

Web
Development

iOS & Android App
Development

3D
Animation

VABIMO K VPISU V ŠOL. LETO 2013/14

- Brezplačna osnovna šola za odrasle
- Predšolska vzgoja – Poklicni tečaj
- Logistični tehnik - PTI
- Maturitetni tečaj
- Računalnikar
- Trгоvec

TEČAJI IN DELAVNICE

- Tečaj tujih jezikov - angleški, nemški, francoski, španski, italijanski, ruski, arabski, kitajski in albanski jezik
- Slovenščina za tujce
- Retorika
- Računovodstvo – osnovni, nadaljevalni modul
- Računalništvo – word, excel, internet, ECDL

- Digitalna fotografija
- Desetprstno slepo tipkanje
- Težka gradbena mehanizacija
- Feng Shui
- Delo na sebi (Dobra samopodoba – pot do uspeha; Vaditi moram, če hočem (p)ostati dobra mama ali dober oče; Vaditi moram, če hočem (p)ostati dober mož ali dobra žena; Moj kolektiv-moje zadovoljstvo?!; Skrb za duševno zdravje in srečno življenje v luči teorije izbire (TI); Supervizija; Z modrostjo prehranjevanja do dobrega in trdnega zdravja; Pot k dobremu počutju ...)
- Tečaj »Teorija izbire za vsakogar«

NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE

- Vzdrževalec / Vzdrževalka cest
- Cestni preglednik / preglednica
- Preglednik manj zahtevnih elektr. inštalacij
- Preglednik zahtevnih elektr. inštalacij
- Računovodja / računovodkinja
- Knjigovodja / knjigovodkinja
- Posrednik / posrednica za nepremičnine
- Hišnik / hišnica
- Polagalec / polagalka talnih oblog
- Socialni oskrbovalec / oskrbovalka na domu

Oddajamo v najem učilnice in poslovne prostore!

Kontakt: 03 428 67 50, 064 125 137, info@lu-celje.si

Šola za ponosne, samozavestne, uspešne

Gimnazijsko izobraževanje

Programi:

- G** Gimnazija
- EG** Ekonomska gimnazija
- EG-Š** Ekonomska gimnazija - športni oddelek

Izobraževanje za odrasle

Pridobitev izobrazbe:

- Gimnazija**
- Ekonomska gimnazija**

Usposabljanje in izpopolnjevanje:

- Angleščina za odrasle (OR)**
- Nemščina za odrasle (OR)**
- Francoščina za odrasle (OR)**
- Slovenščina za tujce (OR)**

Izobraževalni programi:

- Računalniška pismenost za odrasle**

... in še mnogo več!

Gimnazija Franceta Prešerna | Kidričeva cesta 65, SI-4000 Kranj
T: 059 093 340/343 | F: 059 093 370 | E: tajnistvo@gfp.si | www.gfp.si
@GIM_FP | Gimnazija Franceta Prešerna

Sprejmite
izziv.
Le tako boste začutili
veličino uspeha.
Neznan avtor

Lara Drnovšek / Foto: Uroš Abram

KORAKI V TUJINO

Kako se je slovenska študentka Lara Drnovšek vpisala na študij v Veliki Britaniji. In kako si je za študij v tujini zagotovila denar, v Sloveniji pa bo zato izgubila štipendijo.

Piše: Lara Drnovšek, študentka

Sem 20-letna študentka Univerze v Ljubljani, vendar si že leta želim oditi na študij v tujino. Letos sem se uresničevanja zamisli lotila z vso resnostjo in v nadaljevanju opisujem svoje izkušnje, za katere upam, da bodo komu v pomoč ali spodbudo. Naj povem, da ne prihajam iz premožne družine, niti nimam zvez v tujini, kar bi mi omogočilo svobodno pot do izpolnitve želja. Za denar bom morala poskrbeti sama, družina mi omogoča le začetni zagon, predvsem pa mi daje veliko moralno podporo.

K sreči mi je sošolka, ki se je že pred časom zanimala za študij v tujini, posredovala nekaj uporabnih spletnih strani, da sem videla, kje sploh začeti. Takrat sem prvič pisala na šolo Central Saint Martin's v Londonu in povprašala o nekaterih smereh, ki so me zanimale, vendar sem izvedela, da so pri njih vpisi že januarja – torej sem bila za to leto prepozna. Spoznala sem, da bom vsaj

letos študirala v Sloveniji, zato sem se vpisala na študijsko smer v Ljubljani.

Novo šolsko leto se je začelo prijazno in na podlagi izkušenj se mi je zdelo tu prijetno in poučno – po nekaj opravljenih nalogah pa se je pokazala druga plat. Res, da je študij zahteven in da šola zelo zarezže v razpoložljivi čas vsakega študenta, vendar pa delo nekaterih profesorjev ni tako vestno in kakovostno, kot se pričakuje od nas, in tudi naš trud pogosto ostane prezrt, včasih pri korekturah, drugič celo pri ocenjevanju.

V Veliki Britaniji je postopek vpisa drugačen in izbira študentov dosti temeljitejša. Prijave potekajo prek spletne strani UCAS, tu pa te čakajo vpis osebnih podatkov, opis preteklih izobrazb in pa seveda sama prijavnica. Izbereš si lahko največ pet smeri, vrstni red pri izbiri ni pomemben. Napisati pa moraš tudi motivacijsko pismo, ki je bistveno za nadaljnji postopek. Tu opišeš sebe, svojo izobrazbo, morebitne poklicne

izkušnje, konjičke in veščine oziroma karike, zaradi česar misliš, da si primeren za neki študij. V posebnem delu prijavnice je tudi prostor za priporočilo. Ko vse izpolniš, pošlješ prijavnico in dobi jo izbrani referent. Pisala sem bivši profesorici, za katero se mi je zdelo, da bo pripravljena pomagati in bi bila primerna, da napiše priporočilo. Žal mi ni odgovorila, očitno je v pol leta, odkar sem odšla iz gimnazije, spremenila elektronski naslov. Nisem imela izbire niti časa – poslala sem prijavnico brez reference, kar je bilo v navodilih strogo odsvetovano.

Sledilo je čakanje na odgovor. Sedaj so o meni odločali člani komisije na posameznih šolah, na katere sem se vpisala. Če bi me šteli za primerno, bi bila v prihodnjem mesecu vabljen na pogovor oziroma na pregled portfolia (smeri, ki sem si jih izbrala, so umetniške narave). In res, prejela sem vabilo na prvi intervju, ki je potekal 6. februarja na šoli Central Saint Martin's v Londonu. Sledili

so izjemno veselje in pa nova kopica težav. Našla sem letalske vozovnice po ugodni ceni, avtobusni prevoz z letališča v mesto in sobo ter odšla. Na letališču sem po pristanku v temi nekako našla svoj avtobus in se v družbi mlade Španke odpeljala v mesto.

Naslednje popoldne me je čakal pogovor. Central Saint Martin's – krasna, ogromna zgradba, ki je del največje umetnostne univerze v Evropi. Vrsta vhodov za dvojnimi drsnimi vrati in pred vsakimi mala fontana, v notranjosti pa labirint stopnišč in hodnikov, vse v jeklu, lesu in steklu. Vpisala sem se pri recepciji in dobila prepustnico za prehod globlje v stavbo. Kmalu sem bila na vrsti in poslali so me po stopnicah navzgor v majhno pisarno. Tam sta me pričakala predstojnica oddelka in eden izmed predavateljev. Pozdravila sta me, povprašala, od kod sem, in se pozanimala o tukajšnji maturi, saj so bile ocene, struktura in nazivi predmetov drugačni, pa vendar to ni bila težava, moja razlaga jima je zadostovala. Pri nas bi v takem položaju pričakovala sumničavost in zadržke, tu pa ni bilo čutiti nič od tega. Pogovor je stekel dalje, o mojih zanimanjih in morebitnih preteklih projektih, kmalu pa sta končala s povabilom, naj si ogledam šolo, še posebej knjižnico.

Ko sem se vrnila domov, sem prejela še poziv za elektronsko oddajo portfolia in pa povabilo na pogovor na London College of Communication z možnostjo, da ga opravi po telefonu ali prek Skypa. Odgovorila sem, da si želim eno izmed slednjega, saj je potovanje vendarle finančno breme. Pokazali so izjemno prilagodljivost in 4. marca zvečer sem se prek Skypa pogovarjala z enim od ocenjevalcev, čeprav me je izdala kamera na računalniku, ki se do konca pogovora ni vklopila za nobeno ceno.

Ponovno je bilo na vrsti čakanje, čez nekaj tednov pa sem prejela pisma o odločitvi fakultet. Sprejeli so me na dve smeri, tisti dve, kjer sem opravila pogovor, preostale so bile označene kot »neuspešne«, saj mi ni uspelo priti na vse intervjuje, samo portfolii pa niso zadostovali. Sprejeli so me pogojno, to pomeni, da moram izpolniti nekaj zahtev, preden bodo potrdili odločitev. Te so: končati moram letnik, v katerega sem vpisana letos, opraviti jezikovni test IELTS z najnižjo oceno 6,5 v vseh kategorijah in pa zaprositi za državno finančno pomoč.

V tistem času so me povabili tudi na informativni dan na London College of Communication. Ponovno sem si uredila

vse potrebno za pot in tudi ta se je zelo izplačala. Brez večjih zapletov sem našla šolo. Pričakali so me študenti in receptorji ter me usmerili v dvorano, kjer je dekan zelo všečno predstavil šolo, njene programe in uspehe nekdanjih študentov. Nato smo se razdelili po skupinah in v manjši učilnici nam je predstavnik oddelka pripravil predavanje, kakršno bi bilo tudi sicer del pouka. Domov sem se vrnila še bolj navdušena. Torej je bilo treba začeti razmišljati o denarju.

Na spletni strani GOV.UK je mogoče prebrati vse o finančni pomoči, ki jo ponuja Anglija. Zame je na voljo pomoč pri šolnini, ki lahko znaša največ 9000 funtov in je določena glede na višino družinskega prihodka. Gre za posojilo, ki ga mora vsak odplačati po študiju, vendar ga začne odplačevati šele, ko so njegovi prihodki dovolj visoki. In sem zaprosila. Izpolnila sem izdaten obrazec in priložila vso potrebno dokumentacijo – overjeno kopijo osebnega dokumenta, povzetke letnih dohodkov staršev ter obrazec, ki ga izpolni overitelj prej omenjenih listin. Na upravni enoti občine pa se je pojavila težava. Še nikoli niso videli takega obrazca, zmedel jih je, ker je bil v angleščini, in sprožil val nezaupanja. Pisali so celo na ministrstvo,

SREDNJA POKLICNA IN STROKOVNA ŠOLA BEŽIGRAD – LJUBLJANA

Ptujska ulica 6, 1000 Ljubljana, <http://www.s-spssb.lj.edus.si>

Izobraževalni programi:

SSI (4 letni program): Logistični tehnik in Ustvarjalec modnih oblačil,

PTI (program traja 3+2 leti): Logistični tehnik, Ustvarjalec modnih oblačil, Strojni tehnik, Avtoservisni tehnik, Tehnik mehatronike,

SPI (3 letni program): Avtoserviser, Avtokaroserist, Mehatronik operater, Oblikovalec kovin – orodjar, Klepar krovec, Izdelovalec oblačil,

NPI (2 letni program): Pomočnik v tehnoloških procesih – modul; Ličar in Obdelovalec kovin ter Pomočnik konfekcionarja.

Izobraževanje odraslih:

Izvajamo vse šolske izobraževalne programe na enoti šole.

Avtošola Ježica: Logistični tehnik, voznik, učitelj vožnje, učitelj predpisov, vodja avtošole, temeljna kvalifikacija - voznik.

Medpodjetniški izobraževalni centr (MIC): Vzpostavlja sistem izobraževanja in usposabljanja glede na potrebe in zahteve gospodarstva.

Organizira in izvaja programe praktičnega usposabljanja dijakov, študentov, brezposelnih, zaposlenih v gospodarstvu in vzpostavlja sodelovanje s podjetji.

prometna šola maribor

višja prometna šola

Vabi k vpisu v naslednje višješolske programe:

INŽENIR LOGISTIKE

EKONOMIST

INŽENIR VARSTVA OKOLJA IN KOMUNALE

PROGRAM LOGISTIČNO INŽENIRSTVO
TEHNIČNI KOMERCIALIST
PROGRAM VARSTVO OKOLJA IN KOMUNALA

INFORMATIVNI DAN ZA IZREDNI ŠTUDIJ

Vabljeni v četrtek, 5. 9. 2013, 12. 9. 2013 in 19. 9. 2013, ob 17.00.

Plačilo šolnine možno tudi na obroke, pri enkratnem plačilu nudimo popust.

www.vpsmb.net

Informacije: Preradovičeva 33, 2000 Maribor, tel. (02) 42 94 137, www.vpsmb.net

ker pa niso dobili odgovora, so se na mojo srečo vseeno odločili pomagati.

Odobrili so mi polno pomoč pri šolnini za prvi letnik. Poleg tega so mi poslali tudi obrazec za dodatno finančno podporo, ki bi lahko znašala nekaj tisoč funtov na leto. To bi se res prileglo, saj potrebujem denar za osnovne stroške in stanovanje. Zanimivo je, da mi bo, kot kaže, britanska država namenila za okoli 12 tisoč funtov pomoči, v rodni državi pa praviloma naletim na zaprta vrata.

Pisala sem službi za štipendiranje pri nas in izmolzla skop odgovor, da mi bodo prihodnje leto zamrznili Zoisovo štipendijo. Bila sem tudi na občini, ki podeljuje štipendije, ampak sem izvedela, da je ta zelo nizka in jo lahko prejmem samo v posebnih okoliščinah in ne v povezavi z drugo podporo, enako velja za državno štipendijo, tista za študij v tujini pa je namenjena samo za nekatere smeri in umetnostnih kakopak ni med njimi. Pozanimala sem se tudi na ministrstvu za šolstvo, ki me je odslovilo rekoč, da sem posredovala premalo podatkov ter da mi Zoisove štipendije ne bodo zamrznili, ampak kar vzeli,

in naj poskusim na ministrstvu za kulturo. No, saj sem, pa sploh niso odgovorili.

Ko sem prosila za pomoč Lions Club International, so mi odvrnili, da nimajo sredstev za takšno financiranje in naj se obrnem na katerega izmed lokalnih klubov znotraj te organizacije – ti pa se do sedaj še niso odzvali. Tudi pri Rotaryju nisem bila uspešna. Sporočili so mi, da sem bila za letos pre-

Britanska država mi je namenila okoli 12 tisoč funtov pomoči, v rodni državi praviloma naletim na zaprta vrata.

pozna in se lahko prijavim prihodnje leto.

Poleg tega sem našla stanovanje. Zanj sem zaprosila prek univerzitetne strani, navedla sem lahko pet lokacij, kjer si želim bivati, in dobila drugo izbiro, torej studio po zelo ugodni ceni – čeprav še vedno visoki (povprečna tedenska najemnina za stanovanje je okoli 200 funtov). Da sem lahko podpisala spletno pogodbo, je bilo zahtevano predplačilo v višini 500 funtov.

Opraviti sem morala še test IELTS – mednarodno priznani test angleškega jezika. Sprva sem hotela to storiti v Ljubljani, vendar so bila vsa mesta že zasedena. Najbližja možnost se je ponujala v Trstu za enotno ceno 190 evrov. Tako sem se konec julija s starši odpeljala čez mejo. Test je bil napovedan na naslovu nekega razkošnega hotela tik ob obali. Začel se je s slušnim delom, ki je bil težji kot navadno v šoli, saj smo vsak posnetek slišali le enkrat. Takoj zatem je potekal še test branja več člankov in v pičli uri je bilo treba predelati vse in odgovoriti na vprašanja o prebranem. Za konec me je čakal pisni del, to je razlaga danih diagramov, nato pa še krajši esej na dano temo. Vse brez odmora.

Tudi kasnejši ustni del je šel v redu, vprašana sem bila o domačem kraju, prostem času in podobnih vsakodnevnih temah. Test sem opravila s povprečno oceno 8,0, s tem, da je najvišja možna ocena devet.

Izpolnila sem vse pogoje za potrditev svojega mesta na novi šoli, in če se ne bo kaj zalomilo, bom jeseni postala angleška študentka. x

Šola, ki mi je blizu! Tudi odraslim in za odrasle!

Na Srednji šoli Domžale lahko pridobite formalno izobrazbo po programih splošne gimnazije, ekonomski tehnik (PTI), strojni tehnik (PTI), trgovec, avtoserviser in inštalater strojnih inštalacij.

SŠ Domžale = splošna gimnazija + poklicna in strokovna šola. Klikni www.ssdomezale.si.

Študij zaposljivih poklicev na ALMA MATER

Prihodnost mladih je v poklicih, po katerih obstajajo dejanske potrebe.

Socialna gerontologija

Upravljanje in vodenje poslovnih sistemov

Evropske študije

Fizioterapija

ALMA MATER EUROPAEA. "Izobraževati je treba predvsem za poklice, po katerih obstajajo dejanske potrebe na domačem ali tujem trgu", pravijo na Alma Mater Europaea – ECM, kjer izvajajo javnoveljavne študije, ki so iskane na trgu dela. "Mladi, ki se odločajo za poklic, bi morali imeti cilj biti iskan in ne iskati" so prepričani na Alma Mater, kjer se trenutno ponašajo z 100% zaposlenostjo njihovih diplomantov.

Diplomirani fizioterapevti so izredno iskan poklic, tako v Sloveniji kot v Evropi. Alma Mater v letu 2013/2014 vpisuje že peto generacijo študentov.

Socialni gerontolog je poklic prihodnosti, ki ga poznajo povsod v razvitem svetu. Gerontologija se ukvarja z integracijo starejših v družbo, demografskimi spremembami in odgovori na izzive starajoče družbe. Število starejših se bo v naslednjih 15 letih podvojilo, zato bo poklic socialni gerontolog vse bolj iskan. Vpis je možen na visokošolski strokovni, univerzitetni, magistrski in doktorski program, pri katerem se z znanstveno raziskovalnim pristopom rešujejo problemi starajoče se družbe.

Tudi magistrski študij arhivistike in dokumentologije je nov in deficitaren na trgu dela, saj bi po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih - ZVDAGA morale vse javnopravne osebe, nosilci javnih pooblastil in javnih služb, imeti izobražen kader arhivistov, ki jih v Sloveniji primanjkuje vsaj 3000.

Evropske poslovne študije je magistrski študij, ki ponuja moderna znanja treh modulov: **Evropski projektni management** (pridobivanje, vodenje in prijave projektov na razpise), **Evropske integracije** in **Obvladovanje gospodarskega razvoja regij in mest**. Vpisani na študij bodo dobili vsak svoj iPad, na katerem bodo tudi vsa študijska gradiva ter vsi posnetki predavanj za primere, ko se študent predavanj ni mogel udeležiti, ali bi jih želel gledati večkrat. Študenti bodo v okviru študija odšli v Bruselj, za njih pa se predvideva tudi srečanje z Nobelovim nagrajencem.

Upravljanje in vodenje poslovnih sistemov (UVPS) izobražuje vodstven kader v gospodarskih ali negospodarskih sistemih za obvladovanje tveganj, ki jih sprožajo kompleksni sodobni poslovni procesi. Vpis je možen na visokošolsko in magistrsko stopnjo.

Z novim študijskim letom 2013/14 začnemo z izvedbo **univerzitetnega in magistrskega študijskega programa Ekoremediacije**. Beseda ekoremediacije namreč povezuje tehnološki del - ekosistemske zakonitosti, raziskovanje in razvoj novih postopkov ter aplikacijo teh tehnologij v prakso. Narava ima izjemne obrambne in samoočiščevalne sposobnosti. Na podlagi naravnih zakonitosti se razvijajo nove tehnologije za večnamensko, ekološko, gospodarno, predvsem pa dolgoročno upravljanje okolja. Ekoremediacije torej pomenijo vračanje k naravi, da bi ohranili ali popravili naravno ravnovesje, katerega porušenje se nam kaže v obliki poplav in zastrupljenosti okolja. Omogočajo razumevanje delovanja narave, procesov v naravi in njihovo spremljanje (na primer čiščenje vode, blažitev hrupa, kakovost pridelkov, naravni viri energije, biotska raznovrstnost). Z ekosistemskim pristopom ekoremediacije prinašajo nove možnosti za zaposlovanje in ohranjanje okolja ter inovativne pristope razvoja varstva okolja. Slovenija je ekosistemsko bogata država, zato ima odlične pogoje tudi za razvoj biogospodarstva. Na tem področju pa kljub pričakovanjem Evrope še ni naredila dovolj, saj primanjkuje novih znanj in strokovnjakov s področij gospodarjenja z naravnimi viri, socialnega podjetništva in pridelovalne dejavnosti. To vrzel bo zapolnil nov študij ekoremediacij.

ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

- FIZIOTERAPIJA (VS)
- ZDRAVSTVENA NEGA (VS)
- SOCIALNA GERONTOLOGIJA (VS, UNI, MAG in DR)
- UPRAVLJANJE IN VODENJE POSLOVNIH SISTEMOV (VS in MAG)
- EVROPSKE POSLOVNE ŠTUDIJE (MAG)
- NOVOST : ARHIVISTIKA IN DOKUMENTOLOGIJA (MAG)

ALMA MATER EUROPAEA
Evropski Center, Maribor

ECM www.almamater.si
info@almamater.si

POSEBNOST FAKULTETE: predavanja se snemajo, kar omogoča večkratno gledanje predavanj in spremljanje predavanj od doma. Uporablja se najmodernejša IKT tehnologija.

ALMA MATER sodeluje z mnogimi mednarodnimi partnerskimi univerzami in številnimi profesorji iz prakse in tujine, kamor študenti ALMA MATER odhajajo tudi na prakso in izmenjavo Erasmus.

INFORMACIJE: www.almamater.si • e-pošta: info@almamater.si • tel. št.: 02/250 19 99

NEMOGOČE RAZMERE

Novo domovanje nujno, novogradnja pač ne

Piše: Denis Vičič

Zagrebska glasbena akademija, ki jo obiskuje okrog 550 študentov, deluje na več lokacijah. Da bi rešili prostorski problem in odpravili plačevanje visokih najemnin,

so se mesto, Univerza v Zagrebu in hrvaško ministrstvo za izobraževanje leta 2003 dogovorili o gradnji 27 milijonov evrov vrednega novega doma akademije. Kmalu po tem je občina odkupila stavbo propadlega podjetja Ferimport na Trgu maršala Tita in jo podarila zagrebški univerzi. Obnova in dograditev prostorov se trenutno bližata koncu – na začetku novega študijskega leta naj bi 12.000 kvadratnih metrov začeli opremljati s tehničnimi pripomočki in glasbenimi instrumenti, za kar bodo porabili dodatnih osem milijonov evrov.

Po številu študentov je glasbena akademija v Zagrebu podobna ljubljanski. Z letošnjim letom, ko gredo prvi bolonjski študenti v peti letnik, jih bo skupaj z absolventi na akademiji 550. Kako vadijo, lahko

Spremenila naj bi se lega zgradbe umetniških akademij, njena vrednost pa naj bi padla na okrog sto milijonov evrov, ker da je bil projekt prej precenjen.

med študijskim letom slišimo vsakič, ko se sprehodimo mimo stavbe, ki se s Starega trga razteza proti Gallusovemu nabrežju. Mešajo se zvoki pihal, trobil, klavirjev, glasov – tako kot jih je slišati ven, se slišijo tudi

med sabo. Skozi stene. »Študentje in profesorji se nad tem seveda pritožujejo. Šok je predvsem za mnoge bruce, saj pridejo s srednjih šol, ki so bolj urejene od akademije. Konservatorij za glasbo in balet v Ljubljani deluje v popolnoma novi stavbi na Ižanski cesti,« pravi dekan Andrej Grafenauer, ki upa, da v novi stavbi tudi težav z izolacijo ne bo več.

Govori seveda o stavbi, za katero so namero o gradnji ministrstvo za izobraževanje, Mestna občina Ljubljana in Univerza v Ljubljani podpisali že leta 2000. V njej naj bi delovale vse tri umetniške akademije, poleg glasbene (AG) še Akademija za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT) in Akademija za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO). Te zdaj delujejo v nemogočih razmerah, nekoliko na boljšem

- 01 **Maskirnica na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Lestev nepogrešljiva.** / Foto: Maj Pavček
- 02 **Politične podpore za novogradnjo dejansko ni bilo. Univerzi je ministrstvo namenilo zemljišče, »okuženo« z denacionalizacijo. Projekt je zato obstal.** / Foto: Maj Pavček
- 03 **V današnjih razmerah je obnova opuščenih zgradb najboljša rešitev. Najprimernejši novi dom za akademije bi bila po mnenju arhitektov nekdanja tovarna koles Rog.** / Foto: Maj Pavček

je le ALUO, a le zato, ker ji za stavbo ni treba plačevati najemnine. Po vseh teh letih se gradnja še ni začela, kar je za dekana AGRFT Mirana Zupaniča »spričevalo odnosa slovenske družbe do umetnosti«.

Gradbišče je predvideno za nekdanjim vojaškim sodiščem ob Roški cesti. Konec leta 2006 je bil za projekt izbran načrt arhitekturnega biroja Ravnikar Potokar. Ministrstvo za izobraževanje pa je odgovornost za izvedbo projekta preneslo na univerzo. Ta je imela konec leta 2009 že vse pripravljeno za pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek gradnje okrog 40.000 kvadratnih metrov velike stavbe. Šele takrat so ugotovili, da jim je ministrstvo namenilo del zemljišča, ki je bilo v denacionalizacijskem postopku. Čeprav je univerza vlagala ugovore, naj se 550 kvadratnih metrov parcele, kjer naj bi stale akademije, ne vrne v naravi, kot so to zahtevali upravičenci, se je na koncu zgodilo prav to. Projekt od takrat stoji, saj se univerzi z novimi lastniki zemljišča ni uspelo dogovoriti za odkup. Kvadratni meter zemlje na tem območju je bil ocenjen na okrog 400 evrov, novi lastniki so zanj zahtevali 3000 evrov.

Denarja za gradnjo nove stavbe, ki je bila prvotno ocenjena na 140 milijonov evrov, ljubljanska univerza sicer nima. Zgolj za primerjavo: leta 2012 so od ministrstva za izobraževanje prejeli 163 milijonov evrov, od tega so 135 milijonov porabili za plače, skupno s trimilijonskim primanjkljajem njenih članic pa ustvarili okrog deset milijonov evrov presežka. »Univerza ne dobiva plačane amortizacije za stavbe ali opremo. Če jih hoče vzdrževati, mora najprej ustvariti presežek. Ta presežek lahko ustvari samo iz tržnih virov, ne iz proračuna, in ga porabi izključno za investicije.

Hkrati pa je ta denar nujno potreben, da čez leto nimamo likvidnostnih težav,« razlaga sedanji rektor Stanislav Pejovnik. Za leto 2013 je za ljubljansko univerzo predvidenih 154 milijonov evrov sredstev ministrstva, kar je v primerjavi z letom 2012 skoraj natanko toliko manj, kolikor je univerza pred letom dni ustvarila presežka.

Nova perspektiva

Hrvati so od namere o gradnji glasbene akademije do realizacije projekta porabili dolgih deset let, nam pa je v 13 letih uspelo le ugotoviti, da skupne stavbe treh akademij še nekaj let ne bo.

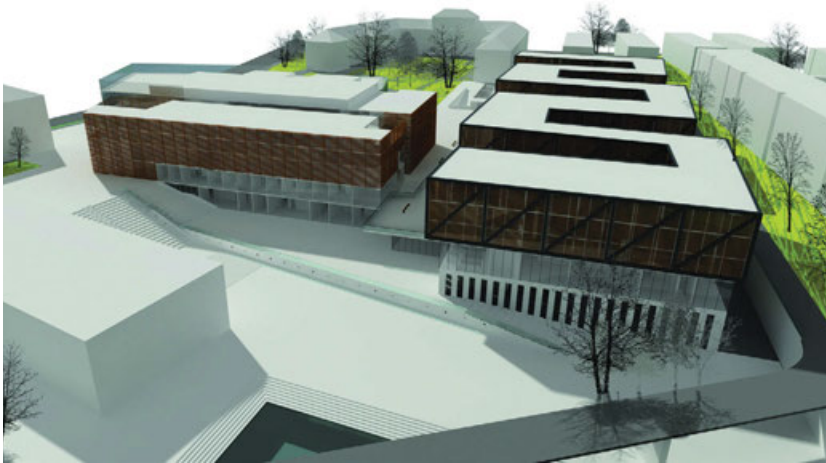
Zaradi denacionaliziranega zemljišča je univerza sicer že predvidela novo rešitev,

po kateri bi to parcelo obšli in še ohranili vse prostore, predvidene v prvem načrtu. Investicija naj bi se vseeno znižala na okrog sto milijonov, ker je bil projekt precenjen. Ministrstvu za izobraževanje in ministrstvu za kulturo naj bi akademiki projekt uradno predstavili do konca septembra, ministrstvu pa bi nato proučili možnost za izvedbo del.

Čeprav ima gradnja novega sedeža treh umetniških akademij politično podporo – v Nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 je zapisana, sredstva naj bi prispevalo ministrstvo za izobraževanje –, novoizvoljeni rektor ljubljanske univerze Ivan Svetlik, ki bo funkcijo prevzel v oktobru, tudi zaradi pogovorov s predstavniki ministrstev meni, da je edina možnost za

04

04 Prostorski prikaz stavbe treh umetniških akademij med Roško in Poljansko cesto. /Vir: Ravnikar Potokar arhitekturni biro

izvedbo projekta ta, »da ga spravimo v finančno perspektivo Evropske unije 2014–2020«. Kateri projekti se bodo potegovali za 3,3 milijarde evrov, ki jih bo imela Slovenija v tem obdobju na voljo, bo v Strateškem razvojnem dokumentu predlagala vlada, dokončno pa nato potrdila Evropska komisija. Težava je, da bodo podprti predvsem projekti, ki ne bodo vlagali zgolj »v zidove«.

Ker bi pridobivanje evropskih sredstev in eventualna gradnja vzela kar nekaj časa, bodo na univerzi projekt predvidoma razdelili na dva dela. »Eden je dolgoročni, s pomočjo evropskih sredstev. Kratkoročno pa je treba pomagati vsaj AG in AGRFT, da prideta iz nemogočih razmer,« pravi Svetlik. Glas-

beniki sicer že zdaj deloma uporabljajo prostore v stavbi ljubljanske Kazine, v prihodnje naj bi jih še več. Iskanja nadomestnih prostorov so se s pomočjo ministrstva lotili tudi že na AGRFT, a doslej niso našli primernih. Stavbo ALUO pa naj bi vsaj deloma prenovili.

Robert Potokar iz biroja Ravnikar Potokar se začasnih rešitev boji, »saj se ponavadi zgodi, da te potem postanejo trajne«. Ker je bil prav njihov načrt za novo poslopje akademij izbran na natečaju, je njegovo stališče seveda razumljivo. A pritrjuje mu tudi cehovski kolega Aleš Vrhovec iz biroja Gregorc Vrhovec arhitekti. Sploh če se za delovanje namenijo prostori, ki za to niso niti najmanj primerni. »Kazina je tako eminentna, elitna lokacija, da mi je žal, da so tam. To je javni prostor, je prostor civilne družbe. Prav bi bilo, da si tako lepo lokacijo deli več ljudi. Prav tako s tem ne rešimo težav z zvočno izolacijo, ki jih ima akademija,« pravi.

Vendar pa to še ne pomeni, da mora biti zgrajena stavba, ki je predvidena.

»Akademij ne bi rad obsojal na prostore, kjer so zdaj, ampak če že danes kljub vsemu nekako uspevajo delovati, potem bi lahko bil že enkrat večji, boljši in lepši prostor kar dovolj. Ampak ne. Mi hočemo dvajsetkrat več,« opozarja na tipičen slovenski sindrom.

Namesto gradnje novih stavb se povsod po svetu ustvarjalne in izobraževalne dejavnosti selijo v reciklirane prostore. Pravnih zgradb, ki bi lahko bile primerne za novo domovanje akademij, je v Ljubljani dovolj. Pri tem sploh ni nujno, da bi bile vse na enem mestu. Če pa že, najboljšo možno rešitev prostorske stiske treh akademij Vrhovec in Aleš Vodopivec s Fakultete za arhitekturo vidita v nekdanji tovarni koles Rog. »V tem trenutku je ekonomsko, ekološko in arhitekturno najbolj aktualna prenova. Ne vem, kakšne potrebe imajo akademije, sem pa kot arhitekt prepričan, da je mogoče prostore v Rogu vrhunsko prilagoditi za tako dejavnost,« pravi Vrhovec. »Akademije sadijo v mestno središče, biti morajo blizu ostalih kulturnih institucij, kot so NUK, Cankarjev dom, RTV, saj se pri svojem delovanju naslanjajo tudi nanje,« pa pojasnjuje Vodopivec, ki omenja še opozorila tujih arhitektov, naj univerze vendarle ne odpravijo na obrobje mesta. »Prav študentje ohranjajo Ljubljano vitalno,« se ne strinja s selitvijo akademij na Roško, tja pod Golovec.

Odločitev za Rog bi prav prišla tudi Mestni občini Ljubljana (MOL), ki je na grob način ugotovila, da je bil projekt umetniškega centra, kot so si ga zamislili v Rogu, preambiciozen – na razpis za javno-zasebno partnerstvo se ni prijavil nihče. Namesto da sami vztrajajo pri udejanjanju koncepta ustvarjalnega mesta, bi lahko to strategijo uresničili skupaj z državo in univerzo. Tako kot so se dogovorili že leta 2000. »Če bi se v Rogu pojavile akademije, bi se življenje podaljšalo tja do Ambroževega trga. To bi za Ljubljano pomenilo neko kakovost,« dodaja Vodopivec. Do Cukrarne, kjer bo MOL uredila razstavne prostore, je od Ambroževega trga le streljaj. x

BOLONJSKI MAGISTRSKI PROGRAMI:

- Bančni in finančni management
- Denar in finance
- Ekonomija
- Kvantitativne finance in aktuarstvo
- Management
- Management in ekonomika v zdravstvenem varstvu
- Management v športu
- Mednarodno poslovanje
- Podjetništvo
- Poslovna informatika
- Poslovna logistika
- Poslovanje in organizacija
- Računovodstvo in revizija
- Trženje
- Turizem

Univerza v Ljubljani

EKONOMSKA FAKULTETA

PRIJAVA 19. september 2013

WWW.EF.UNI-LJ.SI/PODIPLOMSKO

TUDI V ANGLEŠKEM JEZIKU

www.pravapot.com

PRAVA POT

DO CILJA: PODIPLOMSKI STUDIJ EKONOMSKE FAKULTETE

EFMD EQUIS ACCREDITED